Indoklás

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A módosítás a biztosítási kötelezettségek értékelésére, a szavatolótőke-szükséglet meghatározására és a prudenciális kedvezmények alkalmazására vonatkozó szabályokat igazítja a Szolvencia II felülvizsgált keretéhez. A biztosítástechnikai tartalékok és a tőkekövetelmények számítása továbbra is a vállalt kockázatokból indul ki, ugyanakkor a Javaslat pontosabban veszi figyelembe a hosszú távon fennálló kötelezettségek, a befektetési portfóliók és a vállalkozások eltérő méretének sajátosságait. A kockázatmentes hozamgörbe extrapolációjára vonatkozó előírások ezért meghatározzák az első simítási pont kiválasztásának és a likvid, illetve a végső határidős kamatláb súlyozásának részletesebb feltételeit. Az első simítási pontot legalább negyven évvel meghaladó futamidőnél a végső határidős kamatláb súlyának el kell érnie a 77,5 százalékot. A módszertani pontosítás a megbízható piaci adatokkal már kevésbé alátámasztható hosszú lejáratok értékelését teszi követhetőbbé, miközben a rendelkezésre álló piaci információk felhasználása továbbra is követelmény marad.

A kockázati ráhagyás számítása időfüggő, exponenciális korrekcióval egészül ki, amely a távolabbi időszakokra jutó tőkeköltségek figyelembevételét módosítja. A pénzügyi opciókat és garanciákat tartalmazó szerződéseknél a várttól eltérő jövőbeli kimeneteleket is értékelni kell, azonban a kis méretű és nem összetett vállalkozások, valamint felügyeleti jóváhagyás esetén más vállalkozások a nem lényeges opciókat vagy garanciákat tartalmazó életbiztosítási kötelezettségeiket prudens, determinisztikus módszerrel is meghatározhatják. Az illeszkedési kiigazítás alkalmazási feltételeinek egyértelműsítése keretében a csoportos életbiztosítási szerződést a kötelezettségek szétválasztását tiltó szabály szempontjából egyetlen szerződésként szükséges kezelni.

A volatilitási kiigazítás számításában a korábbi 65 százalékos tényező helyébe 85 százalékos tényezőt és nullától egyig terjedő, vállalkozásspecifikus érzékenységi hányadost tartalmazó képlet lép. Ez a megoldás az eszközök és kötelezettségek kamatfelár-változásokkal szembeni eltérő érzékenységéhez igazítja a kiigazítást, ezért a százalékos tényező emelése önmagában nem jelent valamennyi vállalkozásnál azonos mértékű kedvezményt. Az országonkénti növelés korábbi rendszerét az euróhoz kapcsolódó makroszintű volatilitási kiigazítás váltja fel, amely a tagállami és az euróhoz tartozó kockázathoz igazított különbözet eltérését változó országkorrekciós tényezővel kezeli. Alkalmazása a szükséges uniós technikai információk rendelkezésre állásától függ. A volatilitási kiigazításhoz kifejezett előzetes felügyeleti jóváhagyás kapcsolódik; a rendelet a jogosultsági feltételek megszűnésének és újbóli teljesítésének következményeit is rögzíti. A saját befektetési portfólió alapján meghatározott egyedi kiigazítás ugyancsak engedélyköteles, megfelelő adatminőséget feltételez, és a makroszintű kiigazítással egyidejűleg nem alkalmazható.

A befektetések tőkekezelésénél a részvénypiaci tőkekövetelmény szimmetrikus kiigazításának megengedett sávja mindkét irányban 10-ről 13 százalékpontra szélesedik. A hosszú távú tőkebefektetések meghatározott körére önálló szabályozás teszi lehetővé a 22 százalékos azonnali értékcsökkenésből számított veszteségen alapuló kedvezőbb tőkekezelést. Ennek feltétele többek között az elkülönített kezelés, a jóváhagyott befektetési politika, a megfelelő diverzifikáció és annak igazolása, hogy a vállalkozás stresszhelyzetben is képes a befektetések legalább ötéves, kényszerértékesítés nélküli tartására. A feltételek megszűnése értesítési és helyreállítási kötelezettséget von maga után; eredménytelen helyreállítás esetén a minősítés

legalább két és fél évig nem alkalmazható. A normaszöveg véglegesítésekor a szimmetrikus kiigazítás 13 százalékpontos sávját összhangba szükséges hozni a 34. § (5) bekezdésében fennmaradó, tíz százalékpontra utaló korláttal.

Az arányosság érvényesítését a kockázati modulok jelentőségéhez igazított, számszerű számítási könnyítések szolgálják. Kis méretű és nem összetett vállalkozás esetén az egyenként két százalék alatti, együttesen tíz százalék alatti súlyú modulokra külön egyszerűsítés alkalmazható, legalább ötévenkénti vizsgálat mellett. További könnyítés kapcsolódik a legfeljebb öt százalékos súlyú modulokhoz, tízszázalékos együttes korláttal és legfeljebb hároméves alkalmazási idővel. E lehetőségek a kisebb jelentőségű kockázatok számítási terhét mérséklik, anélkül, hogy a tőkeszükséglet lényeges alábecslését megengednék. A belső modell alapján számító biztosítóknak a standard formula szerinti tőkeszükséglet becslését kétévenként meg kell küldeniük a Felügyelet részére, amely indokolt esetben ennél gyakoribb adatszolgáltatást is kérhet. A belső modellben alkalmazott volatilitási kiigazításra további korlátok vonatkoznak; emellett bővülnek a többlettőke-követelmény alkalmazásának esetei, különösen, ha az átmeneti intézkedésektől függő vállalkozás nem készíti el az előírt tervet vagy éves jelentést. Részletesebbé válik az arányossági könnyítésekről az EBFH részére teljesítendő felügyeleti adatszolgáltatás is.

A Javaslat a korábban engedélyezhető hozamgörbe- és biztosítástechnikai tartalékokra vonatkozó átmeneti intézkedések újabb alkalmazását 2027. január 30-át követően meghatározott piacra lépési és állományátruházási helyzetekre korlátozza. Az extrapolációs módszer átállásához külön szabályok társulnak: az euró első simítási pontja húsz év, felügyeleti jóváhagyással pedig 2032. január 1-jéig fokozatos bevezetés lehetséges. Az érintett vállalkozásoknak számszerűen be kell mutatniuk az átmeneti intézkedések hatását, valamint azt, hogy tőkehelyzetük mennyiben függ az igénybe vett könnyítésektől. Külön átmeneti rendelkezés őrzi meg a korábban alkalmazott volatilitási kiigazítás folytonosságát; a más tagállami pénznemben fennálló állami és jegybanki kitettségek átmeneti kezelése a 2023. január 1-je előtt keletkezett állományhoz igazodik.